

Yttrande över förslag till Regional utvecklingsstrategi - Det öppna Skåne 2030, Dnr 00642/2019

Bakgrund

Region Skåne har remitterat förslag till Regional utvecklingsstrategi - Det öppna Skåne 2030 till Helsingborgs stad för synpunkter.

I den reviderade versionen har kopplingen till andra styrdokument tydliggjorts. En ny struktur har utarbetats utifrån tre nivåer; vision och målsättningar, områdesstrategier samt handlingsplaner och program på regional nivå. Huvudsakliga förändringar som har gjorts i det reviderade förslaget är:

- Rubriker har justerats för att tydliggöra innehåll
- Texter har aktualiserat och skrivits om för att tydliggöra Region Skånes målbild och vad som ska göras för att nå den
- En målsättning har lagts till; Skåne ska ha en frisk miljö och hållbar resursanvändning
- Stärkt hållbarhetsperspektiv samt relation till Agenda 2030
- Tydligare koppling till regionala styrdokument

Region Skåne önskar framförallt synpunkter på följande områden:

1. Vilka är era reflektioner kring gjorda revideringar? Lyfts rätt saker fram? Är det något som saknas?
2. Hur ser ni att den regionala utvecklingsstrategin kan utgöra ett stöd i ert eget eller gemensamt utvecklingsarbete i Skåne?
3. Vad ser ni är viktigt att lyfta och utveckla för att gå från strategi till genomförande och handling kring det som lyfts?

Synpunkter från Helsingborgs stad

Den reviderade regionala utvecklingsstrategin är en bra utgångspunkt för den fortsatta regionala dialogen och för fortsatt samverkan för regional och kommunal utveckling.

Övergripande synpunkter

Helsingborgs stad ställer sig i huvudsak bakom de justeringar som genomförts och anser att det är bra att koppla ihop strategin med andra regionala styrdokument. En tydlig struktur i tre nivåer bör på sikt kunna utgöra ett bra system för konkreta åtgärder och tydlig uppföljning.

Det är mycket positivt att hållbarhetsperspektivet stärkts och att frågor om mänskliga rättigheter, jämställdhet och jämlik hälsa finns med i strategin. Skånes utvecklingsstrategi lyfter flera områden som länsstyrelsen också arbetar med och Helsingborgs stad önskar därför

att ansvarsroller tydliggörs samt hur strategin samspelar med, eller på annat vis bidrar till det arbete länsstyrelsen utför.

Det är önskvärt att få en tydligare bild av vilka effektmål och indikatorer som kommer att vara styrande för arbetet med genomförandet.

Uppföljningen av nuvarande utvecklingsstrategi sker i rapporten "Hur har det gått i Skåne?". Även kommande uppföljning bör kopplas till denna rapport, för att kunna behålla jämförelser över tid.

Det öppna Skåne 2030 – vår gemensamma vision

Den tidigare målbilden Det öppna Skåne 2030 från 2014 har bearbetats och ersatts med en ny vision men med samma namn och samma år. Helsingborgs stad ställer sig positiv till den gemensamma visionen. Den samspelar väl med stadens vision Helsingborg 2035 och övergripande styrdokument.

Den nya visionen ska beslutas 2020 och bland annat ligga till grund för arbetet med den första regionplanen för Skåne, som förväntas antas 2022. I detta perspektiv kan det finnas skäl att överväga att se över tidshorizonten för visionen. Helsingborgs stad håller för närvarande på att ta fram en ny översiktsplan med tidshorizonten 2050.

Målsättningar

Det finns många ordrika målsättningar i strategin, vilket försvårar prioriteringar och gemensamt fokus. Vissa målsättningar har snarare också karaktären av strategier. Den tidigare regionala strategin med mätbara mål visade på ett tydligt sätt regionens viktigaste frågor och motsvarande tydlighet saknas i den reviderade strategin. Mätbara mål ger en indikation om vilka områden som är prioriterade vilket underlättar för kommuner och andra aktörer i arbetet med lokala mål och strategier. Nyckeltal och indikatorer ger också bra vägledning för den lokala nivån i strategi- och programarbeten. De effektmål som redan nu finns i befintliga program och strategier bör även redovisas i utvecklingsstrategin under de olika målsättningarna. En tydlig inriktning med stöd av effektmål och indikatorer, innebär att det blir lättare att förhålla sig till utvecklingsstrategin i den kommunala planeringen. Detta är även avgörande för att vi Skåne uppfattas som samstämmiga när vi för dialog med andra regioner och parter.

Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet

Utifrån forskningen om vad som skapar god, jämlik och jämställd hälsa, anser Helsingborgs stad att den regionala utvecklingsstrategin i större utsträckning bör lyfta samhällets roll i att skapa förutsättningar och förändra strukturer.

Helsingborgs stad anser att nationella och regionala mål för folkhälsa och jämställdhet borde lyftas fram på samma sätt som miljömålen i avsnittet om frisk miljö.

I målsättningen om attraktiv närmiljö med tillgänglig rekreation saknas trygghetsaspekten, vilket är en förutsättning för att uppnå ambitionerna.

Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor

I den nya strategin lyder formuleringen att Skåne ska vara en stark tillväxtmotor. Den nuvarande strategin är tydlig med vikten av att våra tillväxtmotorer och regionala kärnor har en central roll i att driva utvecklingen och generera synergieffekter i hela Skåne. Helsingborgs stad anser att de tre tillväxtmotorernas roll och uppgift i regionen bör tydliggöras. Merparten av tillväxten har under flera år skett i västra Skåne. Det är viktigt att regionen kraftsamlar för att stärka de tre större tillväxtmotorerna i Skåne. Utvecklingen är beroende av fortsatt kraftfulla satsningar, inte minst på infrastruktur och kollektivtrafik. För Helsingborg handlar det främst om Väst kustbanan och Helsingborgs C.

Skånebildens, som är en överenskommelse mellan Skånes större kommuner och Region Skåne om gemensamma prioriteringar inom infrastruktur, visar på vikten av att Skåne agerar enhälligt gentemot den nationella nivån vid strategiska regionala satsningar, t ex infrastruktur. Helsingborgs stad anser att det är viktigt att Skånes kommuner och Region Skåne är eniga i synen på regionens utveckling och önskemål om nationella satsningar.

Samverkan inom partnerskapet Greater Copenhagen bör tydliggöras i tillväxtavsnittet, då det handlar om att både fysiska, administrativa och kulturella hinder ska minimeras för företagande, arbete och studier.

När det gäller att öka den innovativa förmågan bör strategin betona vikten av samarbete med näringslivet och lyfta fram transformation och AI. Region Skåne behöver ta initiativ till att se över de stödsystem som finns för kompetensförsörjning och företagande, för att i samverkan med kommuner och organisationer, hitta bättre effektivitet, i dessa.

Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer

I förslag till revidering av strategin är en av målsättningarna att *dra nytta av Skånes flerkärniga ortstruktur*. Vi hänvisar till kommentaren ovan *kring hållbar tillväxtmotor*.

Utmaningar om låg fysisk aktivitet samt jämställdhet, funktionsvariation och barnets behov bör lyftas fram för att skapa lösningar som ger jämlika förutsättningar.

Skåne ska ha en frisk miljö och en hållbar resursanvändning

Helsingborg stad är positiv till att strategin numera innehåller en målsättning om en frisk miljö och en hållbar resursanvändning. Helsingborg stad ser gärna ett förtydligande till hur målsättningarna samspelar med de befintliga regionala miljömålen som länsstyrelsen fastställt. Helsingborgs stad ser vidare gärna att strategin tydliggör hur den bidrar till friska skogar och produktiv åkermark.

Helsingborgs stad ser ett behov av en fördjupad regional planering för att tillgodose markbehov på ett mer strategiskt sätt. Strategin konstaterar att Skåne har Sveriges bästa åkermark och svarar för ungefär hälften av Sveriges livsmedelsproduktion. Jordbruksmarkens värde ökar och de verktyg som hjälper kommuner att hantera markfrågan idag, så som miljöbalken, översiktsplaner och etableringslots, är inte tillräckliga för hur frågan ska hanteras i ett längre perspektiv.

Skåne ska ställa om för att klara välfärden

Välfärdssystemet fyller en avgörande betydelse i att skapa förutsättningar och strukturer som gynnar en mer jämlik hälsa. Helsingborgs stad anser att välfärdssystemets hälsofrämjande roll bör betonas tydligare. Samhällets alla aktörer behöver ställa om för ett mer förebyggande hälsofrämjande arbetssätt och proaktiva och förebyggande insatser skulle därför med fördel kunna vara en egen målsättning. Helsingborgs stad anser att det är mycket positivt att den idéburna sektorns roll i välfärden synliggörs.

Skåne ska vara globalt attraktivt

Det är positivt att nya Öresundsförbindelser, Copenhagen Airport och de skånska flygplatserna lyfts fram som viktiga för att ge oss global tillgänglighet. Här är det viktigt att regionen är samstämmig och tydlig kring större projekt av regional betydelse. Helsingborgs stad saknar i detta sammanhang ett tydligt ställningstagande om ny framtida fast förbindelse HH-förbindelse. Ställningstagandet i Skånebildens och Greater Copenhagens trafikcharter bör ingå som förutsättning, Vikten av hög tillgänglighet och kollektivtrafik till flygplatserna i Skåne bör också nämnas.

Helsingborgs stad instämmer i potentialen i den gränsöverskridande arbetsmarknaden och vill samtidigt påpeka att bristen på gränsöverskridande statistik inskränker möjligheterna till att följa och analysera utvecklingen. Det, i sin tur påverkar möjligheter till verkningfulla insatser på kommunal och regional nivå.

Helsingborg anser det viktigt att tydligare lyfta fram Skånes unika kvaliteter i strategin. Är målsättningen att lyfta fram visionen i marknadsföringen av Skåne, bör regionens unika och specifika värden få en mer framträdande roll. Utvecklingen av besöksnäringen bör också ges större tyngd i strategin.

Genomförande

Skånes framtida utmaningar kräver olika mått av både statligt, regionalt och lokalt agerande, vilket innebär flernivåstyrning och som kräver samspel mellan olika nivåer. En precisering av processer för att nå målsättningar och olika aktörers ansvar i genomförandefasen underlättar den kommande dialogen och kan även klargöra begreppet "vi" som används i strategin.

Helsingborgs stad anser att Region Skåne har en viktig roll i att vara den samlande kraften i arbetet med att föra fram de skånska intressena till den nationella nivån.

Helsingborg den 12 februari 2020

Peter Danielsson
Ordförande